

HSK 5 хэл зүй, PDF татах

61 · 2026-10-12

Файл нь сонгосон түвшний нийтлэгдсэн бүх агуулгыг багтаана. Зөвхөн дэлгэцэд ачаалсан хэсэг биш бөгөөд өмнөх түвшнүүдийг хуримтлуулан оруулахгүй. HSK Studio-ийн сургалтын материал болохоос сурах бичгийн скан эсвэл албан ёсны шалгалтын материал биш.

1. Ахисан нийлмэл өгүүлбэр “不是..., 还/还是...”

不是 + A + 就够了, 还 + B / 不是 + A + 就行, 还是 + B

Эхний үйлдэл дангаараа хангалттайг үгүйсгээд “还”-аар шаардлага, “还是”-аар цаашдын зөвлөгөө нэмнэ.

Хоёр хэсгийг заасан холбоос, дарааллаар байгуулна; хувьсах хэсгийг сольж болох ч тогтсон холбоос, логикийг урвуулж болохгүй.

不是读完就可以了, 还应该写一篇总结。

Bú shì dú wán jiù kěyǐ le, hái yīnggāi xiě yì piān zǒngjié.

这事不是你一个人决定就行, 还是要听听大家的意见。

Zhè shì bú shì nǐ yí ge rén juédìng jiù xíng, hái shì yào tīngtīng dàjiā de yìjiàn.

2. Угтвар үг “朝, 沿 (着) ”

朝 + 方向/对象 + 动词 / 沿 (着) + 路线 + 动词

“朝” үйлдэл чиглэх зүгийг, “沿 (着)” даган явах зам буюу захыг гаргана.

“朝 + чиглэл/объект + үйл үг”, “沿 (着) + зам + үйл үг” бүтэцтэй. 朝 зорилтот чиглэл, 沿着 үргэлжлэх замыг онцолно.

请朝前走, 不要回头。

Qǐng cháo qián zǒu, búyào huítóu.

Урагшаа явна уу, эргэж битгий хараарай.

我们沿着河边走了半个小时。

Wǒmen yánzhe hébiān zǒu le bàn ge xiǎoshí.

Бид голын эргээр хагас цаг алхав.

3. “....., 便.....”

分句一, 主语 + 便 + 谓语

“便” хоёр хэсгийг холбож, дараах үйлдэл өмнөх нөхцөл, цаг, шалтгааны дараа шууд байгалийн жамаар болсныг заана; “就”-оос бичгийн өнгөтэй.

Эхний хэсэг өдөөгчийг өгч, дараагийн хэсэгт 便 нь өгүүлэгдэхүүний дараа, өгүүлэхүүний өмнө орно.

Энд зөвхөн дарааллын 便-ийг заана.

听到下课铃, 孩子们便跑出了教室。

Tīngdào xiàkè líng, háizimen biàn pǎochū le jiàoshì.

Хичээл тарах хонхыг сонсоод хүүхдүүд ангиас шууд гүйж гарав.

手续办完后, 我们便返回酒店。

Shǒuxù bànwán hòu, wǒmen biàn fǎnhuí jiǔdiàn.

Бичиг баримтын ажлыг дуусгаад бид буудалдаа шууд буцав.

4. “....., 要不然/不然.....” нөхцөл-үр дагаврын бүтэц

分句A, 要不然/不然+分句B

Эхлээд хийх ёстой зүйл эсвэл нөхцөлийг хэлж, дараа нь 要不然/不然-гаар биелүүлэхгүй бол гарах үр дагаврыг хэлнэ.

Эхний хэсэгт тушаал, зөвлөгөө, шаардлага элбэг; дараагийн хэсэгт “ингэхгүй бол” гэсэн нөхцөл хасагдсан. 要不然 илүү ярианы, 不然 товч.

快点儿出发, 要不然我们会迟到。

Kuài diǎnr chūfā, yàoburán wǒmen huì chídào.

Хурдан гарахгүй бол хоцрох үр дагавартай.

把地址记下来, 不然以后找不到。

Bǎ dìzhǐ jì xiàlai, bùrán yǐhòu zhǎobudào.

Хаягийг тэмдэглэхийг зөвлөж, тэмдэглэхгүй бол гарах үр дагаврыг хэлнэ.

5. Цагийн дайвар: 曾经, 即将, 渐渐 зэрэг

时间副词 + 谓语

Эдгээр нь үйлдлийн цаг, үе шат, яаралтай байдлыг заана: 曾经 өнгөрсөн туршлага, 即将 ойрын ирээдүй, 渐渐 аажим өөрчлөлт, 始终 эхнээс төгсгөл хүртэл.

Үг бүр цагийн өөрийн хязгаартай; өгүүлбэрийн өнгөрсөн, одоо, ирээдүйн орчинтой нийцүүлнэ.

我曾经在上海工作过三年。

Wǒ céngjīng zài Shànghǎi gōngzuò guo sān nián.

Би өмнө нь Шанхайд гурван жил ажиллаж байсан.

新图书馆即将正式开放。

Xīn túshūguǎn jíjiāng zhèngshì kāifàng.

Шинэ номын сан удахгүй албан ёсоор нээгдэнэ.

6. “Тэр цагаас хойш”: 自从 ба 以来

自从 + 时间/事件, 主句 / (自) + 时间 + 以来, 主句

Хоёулаа өнгөрсөн эхлэлээс лавлах цаг хүртэл үргэлжилснийг заана. 自从 эхлэлийн өмнө, 以来 цагийн хэллэгийн дараа орно.

“自从 + үйл явдал/цаг + гол өгүүлбэр” эхлэлийг, “(自)+цаг+以来” одоо хүртэлх хугацааг онцолно. Гол хэсэгт 一直, 就, 都 эсвэл үргэлжлэх төлөв ордог.

自从搬到这里, 我每天都坐地铁上班。

Zìcóng bāndào zhèlǐ, wǒ měitiān dōu zuò dìtiě shàngbān.

Энд нүүж ирснээс хойш би өдөр бүр метрогоор ажилдаа явдаг.

三年以来, 这个地区变化很大。

Sān nián yǐlái, zhège dìqū biànhuà hěn dà.

Сүүлийн гурван жилийн хугацаанд энэ бүс их өөрчлөгджээ.

7. “被/叫/让.....给.....” ярианы идэвхгүй өгүүлбэр

主语+被/叫/让+施事宾语+给+动词+其他成分

Идэвхгүй хэвийн тэмдэг ба үйлдэгчийн дараа 给 нэмж, ярианы өнгө болон өртсөн мэдрэмжийг хүчтэй болгоно.

Дараалал нь “өгүүлэгдэхүүн+被/叫/让+үйлдэгч+给+үйл үг+бусад”. 被 төвийг сахисан, 叫, 让 илүү ярианы.

给 нь үйлдэгчийн өмнө орохгүй, гол үйл үгийг орлохгүй.

我的手机被弟弟给摔坏了。

Wǒ de shǒujī bèi dìdì gěi shuāihuài le.

Утас дүүгийн унагааж эвдэлсэн үйлдэлд өртсөн.

这么重要的事让他给忘了。

Zhème zhòngyào de shì ràng tā gěi wàng le.

让...给... нь гэнэтийн байдал, зэмлэлийг онцолно.

8. “或是....., 或是.....” сонголтын нийлмэл өгүүлбэр

或是+分句A, 或是+分句B

Хоёр буюу түүнээс олон сонголт, шалтгаан, дүгнэлтийг зэрэгцүүлж, аль нэгийг урьдчилан тогтоохгүй.

Хоёр 或是-г зэрэгцсэн хэсгүүдийн өмнө тавьж, бүтцийг параллель байлгана. Ярианд сонголт асууж, бичигт шалтгаан таамаглаж болно.

周末我们或是去爬山, 或是在家看电影。

Zhōumò wǒmen huòshì qù páshān, huòshì zài jiā kàn diànyǐng.

Амралтын өдрийн үйл ажиллагааны хоёр сонголт өгч байна.

他没来, 或是路上堵车, 或是临时有事。

Tā méi lái, huòshì lùshang dǔchē, huòshì línshí yǒu shì.

Тэр ирээгүй шалтгааны хоёр боломжийг дэвшүүлж байна.

9. Буулттай хураангуй өгүүлбэр “再..., 也...”

条件 + 再 + 形容词/动词, 也 + 结果

“再” таамаг нөхцөлийг илүү өндөр/туйлын хэмжээнд, “也” тийм байсан ч үр дүн өөрчлөгдөхгүйг заана.

Хоёр хэсгийг заасан холбоос, дарааллаар байгуулна; хувьсах хэсгийг сольж болох ч тогтсон холбоос, логикийг урвуулж болохгүй.

困难再大, 我们也不能放弃。

Kùnnán zài dà, wǒmen yě bù néng fàngqì.

你再着急也解决不了问题。

Nǐ zài zháojí yě jiějué bùliǎo wèntí.

10. “X是它, Y也是它” бүтэц

X是它, Y也是它

Хоёр сонголтыг зэрэгцүүлж, аль нь ч байсан үр дүн буюу нөхцөл ижил гэдгийг илэрхийлнэ.

X ба Y нь ихэвчлэн эсрэгцсэн үйлдэл, төлөв байна. Ярианы хэллэг бөгөөд араас нь 反正, 都, 还是 зэрэгтэй дүгнэлт ордог.

哭是它, 笑也是它, 不如乐观一点儿。

Kū shì tā, xiào yě shì tā, bùrú lèguān yìdiǎnr.

Уйлсан ч, инээсэн ч нөхцөл өөрчлөгдөхгүй тул өөдрөг байсан нь дээр.

去是它, 不去也是它, 反正你得尽快决定。

Qù shì tā, bú qù yě shì tā, fǎnzhèng nǐ děi jǐnkuài juédìng.

Явах, явахгүй аль аль нь сонголт; гол нь хурдан шийдэх хэрэгтэй.

11. Өнгө аяст дайвар (“反而”-г хассан)

语气副词 + 谓语

Эдгээр нь ярьж буй хүний дүгнэлт, хүлээлт, онцлол, үнэлгээг илэрхийлнэ; 反而-г ахиулах нийлмэл өгүүлбэрт тусад нь заана.

Үг бүр өөр өнгөтэй: 居然 санаандгүй, 果然 хүлээлт таарсан, 根本 ихэвчлэн үгүйсгэлтэй, 白 дэмий, 可 сэтгэл хөдлөлийг хүчтэй болгоно.

他居然一个人完成了全部工作。

Tā jūrán yí ge rén wánchéng le quánbù gōngzuò.
Тэр гайхмаар нь бүх ажлыг ганцаараа дуусгав.
天气预报说得没错，果然下雨了。
Tiānqì yùbào shuō de méi cuò, guǒrán xià yǔ le.
Цаг агаарын мэдээ зөв байж, үнэхээр бороо орлоо.

12. “彼此, 如此, 本”

彼此 + 谓语 / 如此 + 谓语 / 本 + 名词

“彼此” харилцан, “如此” өмнө дурдсан арга буюу хэмжээг, “本” албан хэлэнд одоогийн эсвэл ярьж буй талын зүйлийг заана.

“彼此” шууд өгүүлэгдэхүүн, тусагдахуун, байц болж; “如此” үйл үг, тэмдэг нэрийг; “本” байгууллага, баримт, удаагийн нэрийн өмнө орно.

同事之间应该彼此尊重。

Tóngshì zhījiān yīnggāi bǐcǐ zūnzhòng.

Хамт олон бие биеэ хүндэтгэх ёстой.

本次调查结果为何如此重要?

Běncì diàochá jiéguǒ wèihé rúcǐ zhòngyào?

Энэ удаагийн судалгааны үр дүн яагаад ийм чухал вэ?

13. “X ч болохгүй, Y ч болохгүй”

X + 也 + X + 不得, Y + 也 + Y + 不得

“X也X不得, Y也Y不得” эсрэг/зэрэгцээ хоёр үйлдэл хоёулаа боломжгүйг, гарцгүй байдлыг онцолно.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

这件事说也说不得，瞒也瞒不得。

Zhè jiàn shì shuō yě shuōbude, mán yě mánbude.

路太窄，进也进不得，退也退不得。

Lù tài zhǎi, jìn yě jìnbude, tuì yě tuìbude.

14. “A着A着”

A着A着, (就) + 新情况

“A着A着” үйлдэл хэсэг үргэлжилсний дараа шинэ байдал, гэнэтийн өөрчлөлт гарахыг заана.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

我们聊着聊着，就忘了时间。

Wǒmen liáo zhe liáo zhe, jiù wàng le shíjiān.

雨下着下着，突然停了。

Yǔ xià zhe xià zhe, tūrán tíng le.

15. Хураангуй нийлмэл өгүүлбэр “不..., 不...”

不 + 必要条件, 不 + 结果

Хоёр үгүйсгэсэн хэсгийг хурааж, эхнийх болохгүй бол дараагийнх ч болохгүйг; эхнийх нь ихэвчлэн зайлшгүй нөхцөл болохыг заана.

Хоёр хэсгийг заасан холбоос, дарааллаар байгуулна; хувьсах хэсгийг сольж болох ч тогтсон холбоос, логикийг урвуулж болохгүй.

不调查，不了解真实情况。

Bù diàochá, bù liǎojiě zhēnshí qíngkuàng.

这件事不说不清楚。

Zhè jiàn shì bù shuō bù qīngchu.

16. Хураангуй нийлмэл өгүүлбэр “没有..., 就没有...”

没有 + 必要条件, 就没有 + 结果

Хоёр “没有” нь эхний зүйл дараагийнхын зайлшгүй нөхцөл; эхнийхгүй бол үр дүн оршихгүй, биелэхгүйг заана.

Хоёр хэсгийг заасан холбоос, дарааллаар байгуулна; хувьсах хэсгийг сольж болох ч тогтсон холбоос, логикийг урвуулж болохгүй.

没有大家的合作, 就没有今天的成功。

Méiyǒu dàjiā de hézuò, jiù méiyǒu jīntiān de chénggōng.

没有充分调查, 就没有发言权。

Méiyǒu chōngfèn diàochá, jiù méiyǒu fāyánquán.

17. Дүгнэлт заах “可见”

事实/证据, 可见 + 推论

“可见” баримт, нотолгооны дараа түүнээс гарсан дүгнэлтийг оруулж, “үүнээс харж болно” гэсэн утгатай.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

他每天都坚持练习, 可见他很重视这次比赛。

Tā měitiān dōu jiānchí liànxí, kějiàn tā hěn zhòngshì zhè cì bǐsài.

票已经卖完了, 可见这个演出很受欢迎。

Piào yǐjīng mài wán le, kějiàn zhège yǎnchū hěn shòu huānyíng.

18. “用不着”

主语 + 用不着 + 动词/名词

“用不着” ямар нэгнийг хийх/ашиглах шаардлагагүйг, “不用”-оос илүү онцлон заана.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

这点小事你用不着担心。

Zhè diǎn xiǎoshì nǐ yòngbuzháo dānxīn.

路很近, 用不着开车。

Lù hěn jìn, yòngbuzháo kāichē.

19. “真有你/他/她的” уулга алдах бүтэц

真有+人称代词+的

Хэн нэгний чадвар, хийсэн зүйлд бишрэх, гайхахыг илэрхийлж, заримдаа зэмлэл эсвэл ёжлол агуулна.

Зааж буй хүнээс хамаарч төлөөний үг өөрчлөгдөнө. “真有自己的!” нь дангаараа уулга алдах өгүүлбэр болдог; магтаал эсвэл зэмлэл нь нөхцөл, аялгаас шалтгаална.

这么难的问题你都解决了, 真有自己的!

Zhème nán de wèntí nǐ dōu jiějué le, zhēn yǒu nǐ de!

Хэцүү асуудлыг шийдсэн хүнийг биширч байна.

他一个人搬完了所有箱子, 真有他的。

Tā yí ge rén bānwán le suǒyǒu xiāngzi, zhēn yǒu tā de.

Тэр ганцаараа бүх хайрцгийг зөөснийг гайхан биширч байна.

20. “Зөвхөн ...-гүй биш, харин эсрэгээр...”

不但不 + 谓语, 反而 + 结果 / 不但没有 + 内容, 反而 + 结果

Энэ бүтэц эхлээд хүлээсэн үр дүнг үгүйсгээд, “反而”-гаар хүлээлтийн эсрэг, цааш ахисан бодит үр дүнг гаргана.

Эхний хэсэгт 不但不 + үйл/тэмдэг нэр эсвэл 不但没有 + үйл/нэр үг; дараах хэсэг хүлээлтийн эсрэг байна.

反而 нь хоёр дахь хэсгийн өгүүлэгдэхүүний дараа орно.

他不但没有生气, 反而笑了。

Tā bùdàn méiyǒu shēngqì, fǎn'ér xiào le.

Тэр уурлаагүй төдийгүй харин инээмсэглэв.

新办法不但不省时间, 反而更麻烦。

Xīn bànfǎ bùdàn bù shěng shíjiān, fǎn'ér gèng máfan.

Шинэ арга цаг хэмнэхгүй төдийгүй бүр илүү төвөгтэй.

21. “从...来看”

从 + 角度/依据 + 来看, + 判断

“从.....来看” эхлээд харах өнцөг, үндэслэл, хүрээг тогтоогоод дүгнэлт өгнө.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

从目前的情况来看, 计划进展得很顺利。

Cóng mùqián de qíngkuàng lái kàn, jìhuà jìnzhǎn de hěn shùnlì.

从长远来看, 这项投资是值得的。

Cóng chángyuǎn lái kàn, zhè xiàng tóuzī shì zhíde de.

22. “A来A去” ба эцсийн дүгнэлт

A来A去 / A来A去, 都是/就是 + 结果

“A来A去” ижил үйлдэл давтагдахыг; араас “都是/就是” орвол давталтын эцсийн дүгнэлтийг заана.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

他在门口走来走去, 显得很着急。

Tā zài ménkǒu zǒu lái zǒu qù, xiǎnde hěn zháojí.

说来说去, 就是希望大家按时完成。

Shuō lái shuō qù, jiùshì xīwàng dàjiā ànshí wánchéng.

23. Боломжийн нөхцөл “үйл үг+得/不得”

动词+得/不得 / 动词+得+动词+不得

Нөхцөл, чадвар, зөвшөөрөл, даах хэмжээгээр үйлдэл хийж болох эсэхийг илэрхийлнэ.

吃得/吃不得, 去得/去不得, 收得/收不得 зэрэг харьцангуй тогтсон хослолд элбэг. Асуултад “үйл үг+得+үйл үг+不得” гэсэн эерэг-сөрөг хэлбэр хэрэглэж болно.

这份礼物太贵, 我收不得。

Zhè fèn lǐwù tài guì, wǒ shōu bu de.

Бэлэг хэт үнэтэй тул хүлээн авч болохгүй гэж үзэж байна.

这点儿苦我还吃得。

Zhè diǎnr kǔ wǒ hái chī de.

Ийм хэмжээний бэрхшээлийг дааж чадна гэж хэлж байна.

24. “万一……，（就）……” таамагласан нийлмэл өгүүлбэр

万一+分句A，（就）+分句B

Магадлал бага боловч сэргийлэх шаардлагатай гэнэтийн нөхцөлийг таамаглаж, үр дүн эсвэл арга хэмжээг хэлнэ.

万一 нь нөхцөлийн хэсгийн өмнө орж, таагүй эсвэл гэнэтийн боломжид элбэг. Үр дүнгийн хэсэгт 就 хэрэглэж эсвэл тушаах хэлбэр, 应该, 可以-гаар арга хэмжээг шууд хэлнэ.

万一下雨，我们就把活动改到室内。

Wànyī xià yǔ, wǒmen jiù bǎ huódòng gǎi dào shì nèi.

Бороо орохыг бэлтгэх ёстой бага магадлалтай нөхцөл гэж үзээд арга хэмжээ хэлсэн.

万一联系不上我，就给办公室打电话。

Wànyī liánxìbushàng wǒ, jiù gěi bàngōngshì dǎ diànhuà.

Холбогдож чадахгүй нөхцөлийг таамаглаж, нөөц холбоо барих аргыг хэлнэ.

25. Аргын дайвар: 尽量, 亲自

尽量 + 谓语 / 亲自 + 谓语

“尽量” боломжийн хэрээр дээд хэмжээнд хийх, “亲自” бусдаар биш өөрөө хийхийг хэлнэ.

“尽量” ихэвчлэн өгүүлэхүүний өмнө буюу туслах үйл үгийн дараа, “亲自” үйлдлийг шууд тодотгоно.

Хамтдаа “尽量亲自处理” гэж хэлнэ.

请尽量在周五以前完成。

Qǐng jǐnliàng zài Zhōuwǔ yǐqián wánchéng.

Баасан гарагаас өмнө аль болох дуусгана уу.

经理亲自向客户道歉。

Jīnglǐ qīnzì xiàng kèhù dàoqiàn.

Менежер үйлчлүүлэгчээс биечлэн уучлал хүсэв.

26. Давтамжийн дайвар: 老是, 通常, 时常

主语 + 频率副词 + 谓语

Гурав нь давтагдахыг заана: 通常 ерөнхий хэв, 时常 ойр ойрхон, 老是 өндөр давтамж бөгөөд ихэвчлэн дургүйцсэн өнгөтэй.

Ихэвчлэн өгүүлэгдэхүүний дараа, өгүүлэхүүний өмнө орно. Бодит зуршилд 通常, давтагдлыг гомдоллон хэлэхэд 老是 хэрэглэнэ.

这家商店通常九点开门。

Zhè jiā shāngdiàn tōngcháng jiǔ diǎn kāimén.

Энэ дэлгүүр ихэвчлэн есөн цагт нээгддэг.

你怎么老是忘记带钥匙?

Nǐ zěnmē lǎoshì wàngjì dài yàoshi?

Чи яагаад дандаа түлхүүрээ авч явахаа мартдаг юм бэ?

27. Олон байцын дараалал

主语+时间+处所+范围/情态+对象+方式+谓语

Нэг өгүүлэхүүнийг олон байц тодотгоход цаг, орон, хүрээ/баймж, объект, арга хэлбэр зэрэг дарааллаар байрлуулна.

Түгээмэл төвийг сахисан дараалал нь “өгүүлэгдэхүүн+цаг+орон+хүрээ/давтамж/баймж+угтвар үгийн объект+арга хэлбэр+өгүүлэхүүн”. Онцлол байрлалыг хэсэгчлэн өөрчилж болох тул хамрах хүрээг ялгана.

王老师昨天在办公室认真地给我们讲了一遍申请流程。

Wáng lǎoshī zuótīān zài bàngōngshì rènzhēn de gěi wǒmen jiǎng le yí biàn shēnqǐng liúchéng.

Цаг, орон, арга хэлбэр, объект бүгд 讲 өгүүлэхүүний өмнө оржээ.

她每天都在图书馆安静地复习两个小时。

Tā měitiān dōu zài túshūguǎn ānjìng de fùxí liǎng ge xiǎoshí.

Цаг ба хүрээний байц нь орон, арга хэлбэрийн байцын өмнө байна.

28. Их зэргийг заах “得不得了”

形容词/心理动词 + 得 + 不得了

“Тэмдэг нэр/сэтгэлийн үйл үг + 得 + 不得了” маш өндөр зэргийг, ярианд эерэг/сөрөг мэдрэмжээр илэрхийлнэ.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

听到这个消息，他高兴得不得了。

Tīngdào zhège xīāoxi, tā gāoxìng de bùdéliǎo.

外面热得不得了，我们先别出去。

Wàimiàn rè de bùdéliǎo, wǒmen xiān bié chūqù.

29. Угтвар үг “替, 同, 较”

替 + 人 + 动词 / 同 + 人 + 动词/相比 / 较 + 对象 + 形容词

“替” ашиг хүртэгч эсвэл орлуулсан хүнийг, “同” хамтрагч/харьцуулах объектыг, “较” харьцуулах суурийг гаргана.

“替 + хүн + үйл үг”, “同 + хүн + үйл үг/相比”, “较 + объект + тэмдэг нэр” түгээмэл. Утгын холбоо өөр тул сольж болохгүй.

我替同事参加了下午的会议。

Wǒ tì tóngshì cānjiā le xiàwǔ de huìyì.

Би хамт ажиллагсдаа орлон үдээс хойших хуралд оролцов.

今年的销售额较去年高。

Jīnnián de xiāoshòu'é jiào qùnián gāo.

Энэ жилийн борлуулалт өнгөрсөн жилийнхээс өндөр байна.

30. “由...组成”

整体 + 由 + 组成部分 + 组成

“由.....组成” бүхэл юунаас бүрдэхийг хэлнэ; бүхэл өгүүлэгдэхүүн, “由” хэсгүүдийг оруулж, “组成” араас орно.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

这个委员会由七名专家组成。

Zhège wěiyuánhùi yóu qī míng zhuānjiā zǔchéng.

水是由氢和氧组成的。

Shuǐ shì yóu qīng hé yǎng zǔchéng de.

31. “似乎, 仿佛”

似乎/仿佛 + 谓语 / 仿佛 + 像 + 内容 + 一样

Хоёулаа мэдрэмжид тулгуурласан бүрэн бус дүгнэлт буюу зүйрлэлийг заана; 仿佛 илүү бичгийн, дүрслэлтэй.

Ихэвчлэн өгүүлэхүүний өмнө эсвэл өгүүлбэрийн эхэнд орно; зүйрлэлд 仿佛 нь 像, 一样-тай хамт байдаг.

□□□□□□□□□□□□

Tā sìhū yǐjīng zhīdào le zhège xiāoxi.

Тэр энэ мэдээг аль хэдийн мэдсэн бололтой.

湖面平静得仿佛像一面镜子。

Húmiàn píngjìng de fāngfú xiàng yí miàn jìngzi.

Нуурын мандал толь мэт нам гүм байв.

32. Үйлдлийн тоолох үг “眼”

看/瞧 + 数词 + 眼 + 对象

“眼” нь 看, 瞧 зэрэг харах үйл үгийн ард орж түр харах удааг тоолно.

Ердийн хэлбэр нь “看/瞧 + тоо + 眼 + объект”; 一, 两, 几 түгээмэл, ярианд 看眼 гэж —г орхиж болно.

你先看一眼这份合同。

Nǐ xiān kàn yí yǎn zhè fèn hétong.

Эхлээд энэ гэрээг нэг хараарай.

她回头瞧了我两眼。

Tā huítóu qiáo le wǒ liǎng yǎn.

Тэр эргэж хараад намайг хоёр удаа харлаа.

33. “以及” ба холбоос “同”

A, 以及 B / A 同 B + 谓语

“以及” зэрэгцсэн хэсгүүдийг, ихэвчлэн сүүлийн гишүүнийг холбоно; “同” нь “和/与” утгатай, бичгийн хэлэнд элбэг.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

会议讨论了预算、人员以及时间安排。

Huìyì tāolùn le yùsuàn, rényuán yǐjí shíjiān ānpái.

这件事同大家都有关系。

Zhè jiàn shì tóng dàjiā dōu yǒu guānxi.

34. “头” дагавар

名词/方位词 + 头

“头” хөнгөн аялгаар уншигдахдаа зарим нэр үг, байрлалын үг, язгуурын ард орж 石头, 木头, 外头, 前头 зэрэг тогтсон үг бүтээнэ.

Энэ нь дур мэдэн залгадаг тоолох үг биш; “头”-той хэлбэр бүрийг тогтсон үг болгон сурна. Байрлалын үгийн дараа ихэвчлэн ярианд хэрэглэнэ.

外头风很大, 出门多穿一点。

Wàitou fēng hěn dà, chūmén duō chuān yìdiǎn.

Гадаа салхи ихтэй тул гарахдаа дулаан хувцаслаарай.

桌边放着一块木头。

Zhuōbiān fàngzhe yí kuài mùtou.

Ширээний хажууд нэг хэсэг мод байна.

35. Зэргийн дайвар: 过于, 相当, 较, 可, 格外, 极其

程度副词 + 形容词/心理动词

Эдгээр нь тэмдэг нэр, сэтгэлийн үйл үгийг тодотгоно: 较 зөөлөн, 相当/格外 өндөр, 极其 туйлын, 过于 хэтэрснийг, 可 сэтгэл хөдлөлийг хүчтэй болгоно.

Өнгө аяс, үнэлгээгээр сонгоно. “过于” таагүй үнэлгээтэй, сэтгэл хөдлөлийн “可” өгүүлбэрийн төгсгөлийн “了”-тэй хамт ордог.

这个方案过于复杂，不容易执行。

Zhège fāng'àn guòyú fùzá, bù róngyì zhíxíng.

Энэ төлөвлөгөө хэт төвөгтэй тул хэрэгжүүлэхэд амаргүй.

雨后的空气格外清新。

Yǔ hòu de kōngqì géwài qīngxīn.

Борооны дараах агаар онцгой цэвэрхэн байна.

36. Боломж ашиглах “不X白不X” бүтэц

不+X+白不+X

Бэлэн боломжийг ашиглахгүй бол хайран тул хийхээр шийдэж буйг илэрхийлнэ.

Хоёр X ижил үйл үг байна. 白 нь боломжийг дэмий алдах гэсэн утгатай бөгөөд үнэгүй, завшаантай, ашигтай нөхцөлд элбэг.

免费的展览，不看白不看。

Miǎnfèi de zhǎnlǎn, bú kàn bái bú kàn.

Үзэсгэлэн үнэгүй тул үзэхгүй бол боломжийг алдана.

既然顺路，不去白不去。

Jìrán shùnlù, bú qù bái bú qù.

Зам дагуу тул очих нь боломжоо ашигласан хэрэг.

37. Ахисан “把” өгүүлбэр: —+үйл үг ба хос тусагдахуун

主语+把+宾语+—+动词，（就）..... / 主语+把+宾语1+动词+宾语2

“把+тусагдахуун+—+үйл үг” нь богино үйлдэл ба үр дүнг онцолж, хос тусагдахуунтай хэлбэр нь өртсөн зүйлийг урагшлуулан, өөр тусагдахууныг үйл үгийн ард үлдээнэ.

—+үйл үгийн хэлбэрт 一推，一拉，一看，一听 түгээмэл бөгөөд араас 就... ордог. Хос тусагдахуунтай хэлбэрт 告诉，教，问，给 зэрэг үйл үг орж, 把-ийн тусагдахуун заавал өртсөн байна.

他把门一推，就走了进去。

Tā bǎ mén yì tuī, jiù zǒu le jìnqù.

一推 нь богино түлхэх үйлдлийг онцолж, араас үр дүнг хэлнэ.

我把这件事告诉了老师。

Wǒ bǎ zhè jiàn shì gàosu le lǎoshī.

这件事 нь урагшилсан тусагдахуун 1, 老师 нь үйл үгийн дараах тусагдахуун 2.

38. “X着也是X着” бүтэц

X着也是X着，不如/干脆.....

Үйлдэл буюу төлөв ямар ч байсан үргэлжлэхийг хэлээд илүү ашигтай хувилбар санал болгоно.

X нь үргэлжлэх боломжтой нэг үет үйл үг бөгөөд яг адил давтагдана. Одоогийн байдлыг зөвшөөрсний дараа 不如, 干脆-гаар санал гаргах нь элбэг.

等着也是等着，不如先把材料看一遍。

Děngzhe yě shì děngzhe, bùrú xiān bǎ cáiliào kàn yí biàn.

Ямар ч байсан хүлээх тул энэ хугацаанд материалаа уншсан нь дээр.

坐着也是坐着，干脆帮我整理一下名单吧。

Zuòzhe yě shì zuòzhe, gāncuì bāng wǒ zhěnglǐ yíxià míngdān ba.

Ямар ч байсан сууж байгаа тул жагсаалт цэгцлэхэд туслахыг хүсэж байна.

39. Зорилгын нийлмэл өгүүлбэр “..., 为的是...”

行动, 为的是 + 目的

“为的是” дараагийн хэсгийн эхэнд орж өмнөх үйлдлийн зорилгыг тодорхой, нэлээд албан өнгөөр хэлнэ.

Хоёр хэсгийг заасан холбоос, дарааллаар байгуулна; хувьсах хэсгийг сольж болох ч тогтсон холбоос, логикийг урвуулж болохгүй.

我们提前出发, 为的是避开早高峰。

Wǒmen tíqián chūfā, wèide shì bìkāi zǎogāofēng.

他每天记录数据, 为的是及时发现变化。

Tā měitiān jìlù shùjù, wèide shì jíshí fāxiàn biànhuà.

40. Дүгнэлт заах “总之”

前述内容。总之, + 总结

“总之” өмнөх баримт, шалтгаан, хэлэлцүүлгийг нэгтгэн ерөнхий дүгнэлт гаргана.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

价格合适, 交通也方便。总之, 这套房子很适合我们。

Jiàgé héshì, jiāotōng yě fāngbiàn. Zǒngzhī, zhè tào fángzi hěn shìhé wǒmen.

大家提出了不同意见。总之, 我们还需要再讨论。

Dàjiā tíchū le bùtóng yìjiàn. Zǒngzhī, wǒmen hái xūyào zài tāolùn.

41. Тусгай тоолох үг: 册, 朵, 届 зэрэг

数词 + 量词 + 名词

Эдгээр нь нэр үгийн төрөл, үйл явдлын нэгжээр тоолно: 册 ном, 朵 цэцэг/үүл, 届 хурал/хугацаа, 匹 морь/даавуунд хэрэглэнэ.

“Тооны нэр + тоолох үг + нэр үг” бүтэцтэй бөгөөд гол нэр үгт тохирох тоолох үгийг сонгоно.

她买了两册词典和一束花。

Tā mǎi le liǎng cè cídiǎn hé yí shù huā.

Тэр хоёр боть толь, нэг баглаа цэцэг авсан.

一群游客站在两行树之间。

Yí qún yóukè zhàn zài liǎng háng shù zhījiān.

Жуулчдын нэг бүлэг хоёр эгнээ модны дунд зогсож байв.

42. “A+тэмдэг нэр+B+тоо хэмжээний нөхцөл” харьцуулсан өгүүлбэр

A+形容词+B+数量补语

比 хэрэглэхгүйгээр A-ийн дараа тэмдэг нэр, харьцуулах B-г тавьж, тоо хэмжээний нөхцөлөөр зөрүүг хэлнэ.

Үндсэн дараалал нь “A+тэмдэг нэр+B+тоо хэмжээний нөхцөл”; 大, 小, 高, 低, 早, 晚, 贵 зэрэг хэмжиж болох тэмдэг нэртэй элбэг. B нь тоо хэмжээний нөхцөлийн өмнө орно.

哥哥大我三岁。

Gēge dà wǒ sān suì.

我 нь харьцуулах объект, 三岁 нь насны зөрүүг заана.

这件衣服贵那件五十块钱。

Zhè jiàn yīfu guì nà jiàn wǔshí kuài qián.

Нэв нь харьцуулах объект, 五十块钱 нь үнийн зөрүүг заана.

43. Үндэслэл заах “据 / 依据”

据 + 来源, 结论 / 依据 + 规则/证据 + 谓语

Хоёулаа мэдээлэл, дүгнэлтийн үндэслэлийг гаргана. 据 товч бөгөөд 据报道, 调查-д түгээмэл; 依据 илүү албан, угтвар болон нэр үг байж болно.

“据 + эх сурвалж, дүгнэлт”, “依据 + дүрэм/нотолгоо + өгүүлэхүүн” түгээмэл. Угтвар бол 依据-ийн дараа 于 нэмэхгүй; нэр үг бол 提供依据 гэж болно.

据天气预报, 明天会降温。

Jù tiānqì yùbào, míngtiān huì jiàngwēn.

Цаг агаарын мэдээгээр маргааш сэрүүснэ.

我们将依据调查结果调整方案。

Wǒmen jiāng yījù diàochá jiéguǒ tiáozhěng fāng'àn.

Бид судалгааны үр дүнд үндэслэн төлөвлөгөөг өөрчилнө.

44. Үр дүнг заах “从而/因而”

原因/条件, 从而 + 结果 / 原因, 因而 + 结果

“从而”, “因而” шалтгаан/нөхцөлийг үр дүнтэй холбоно; “从而” үргэлжлэн гарсан үр дүнг, “因而” шууд шалтгааныг онцолно.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

流程简化了, 从而节省了大量时间。

Liúchéng jiǎnhuà le, cóng'ér jiéshěng le dàliàng shíjiān.

天气恶劣, 因而航班取消了。

Tiānqì èliè, yīn'ér hángbān qǔxiāo le.

45. “说A就A”

说 + A + 就 + A

“说A就A” хийх тухай хэлмэгцээ шууд хийхийг, шийдвэр/үйлдэл хурдан, заримдаа гэнэтийн байдлыг онцолно.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

他这个人说走就走, 一点儿也不犹豫。

Tā zhège rén shuō zǒu jiù zǒu, yìdiǎnr yě bù yóuyù.

孩子说哭就哭, 我们都来不及安慰。

Háizi shuō kū jiù kū, wǒmen dōu láibují ānwèi.

46. “没A没B”

没 + A + 没 + B

“没A没B” холбоотой хоёр нэр/үйл үгийг зэрэг үгүйсгэж, хоёулаа байхгүйг, ихэвчлэн дургүйцэлтэйгээр заана.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

他忙了一天, 没吃没喝。

Tā máng le yì tiān, méi chī méi hē.

这间屋子没门没窗, 怎么住人?

Zhè jiān wūzi méi mén méi chuāng, zěnmē zhù rén?

47. Чөлөөт сонголтын “үйл үг+什么（就）是什么”

动词+什么+（就）+动词+什么

Хоёр 什么 харилцан тохирч, объект хязгааргүй бөгөөд эхний хэсэг дараагийнхыг тогтоохыг илэрхийлнэ.

Өмнөх ба дараах үйл үг ихэвчлэн ижил, жишээ нь 想吃什么就吃什么. 就-г хасаж болох ч байвал нөхцөл-үр дүнгийн холбоо тодорно.

你喜欢什么就选什么，不用问我。

Nǐ xǐhuan shénme jiù xuǎn shénme, búyòng wèn wǒ.

Сонголт хязгааргүй, чиний дуртай зүйлээр шийдэгдэнэ.

需要什么拿什么，别客气。

Xūyào shénme ná shénme, bié kèqì.

Хэрэгтэй зүйлээ авч болно.

48. “X ч биш, Y ч биш”

X + 也不是, Y + 也不是

“X也不是, Y也不是” хоёр боломжит шинж, шалтгаан, сонголтыг дараалан үгүйсгэж, эргэлзээ/дургүйцэл/өөр тайлбарт хүргэнэ.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

他是生气也不是，难过也不是，只是不想说话。

Tā shì shēngqì yě bú shì, nánguò yě bú shì, zhǐshì bù xiǎng shuōhuà.

这个颜色红也不是，橙也不是，很难形容。

Zhège yánsè hóng yě bú shì, chéng yě bú shì, hěn nán xíngróng.

49. “什么X不X（的）” үл тоомсорлох бүтэц

什么+X+不+X+（的）

“X мөн үү, биш үү” гэсэн эргэлзээг чухал биш гэж үзээд илүү чухал зүйлд анхааруулна.

X нь ихэвчлэн нэг үет тэмдэг нэр эсвэл сэтгэл, үнэлгээний үйл үг байна. Төгсгөлийн 的-г хасаж болох бөгөөд араас 先.....再说, 最重要的是..... ордог.

什么累不累的，先把这段路走完再说。

Shénme lèi bu lèi de, xiān bǎ zhè duàn lù zǒuwán zài shuō.

Ядарсан эсэхийг түр орхиод энэ хэсгийг эхлээд дуусгана.

什么贵不贵的，合适最重要。

Shénme guì bu guì de, héshì zuì zhòngyào.

Үнэ гол биш, тохирох эсэх нь илүү чухал.

50. “哪怕.....，也.....” буултын нийлмэл өгүүлбэр

哪怕+分句A，也+分句B

Туйлын эсвэл таагүй таамаг дэвшүүлж, тийм байсан ч дараах шийдвэр, үр дүн өөрчлөгдөхгүйг онцолно.

哪怕 нь буултын нөхцөл оруулж, 也 нь гол хэсгийн өгүүлэхүүний өмнө орно. 再, 只有, 一点儿-тай хамт туйлын нөхцөл үүсгэн тууштай байдал, амлалт, өөрчлөгдөхгүй үр дүнг илэрхийлнэ.

哪怕只有一天时间，我也要把报告写完。

Nǎpà zhǐyǒu yì tiān shíjiān, wǒ yě yào bǎ bàogào xiěwán.

Цаг маш бага байсан ч тайланг дуусгах шийдвэр өөрчлөгдөхгүй.

哪怕再困难，我们也不能放弃。

Nǎpà zài kùnnan, wǒmen yě bù néng fàngqì.

Хүндрэлийг туйлд хүргэн таамагласан ч бууж өгөхгүйг онцолно.

51. Туслах үг “似的”

名词/代词/小句 + 似的 / 像/好像 + 分句 + 似的

“似的” нэр үг, төлөөний үг, хэсгийн дараа төстэй, зүйрлэл, эргэлзээтэй сэтгэгдлийг зааж, 像/好像-тай түгээмэл.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

孩子们像小鸟似的跑出了教室。

Háizimen xiàng xiǎoniǎo shìde pǎo chū le jiàoshì.

他好像没听见似的，继续往前走。

Tā hǎoxiàng méi tīngjiàn shìde, jìxù wǎng qián zǒu.

52. Угтвар үг “凭”

凭 + 依据 + 谓语

“凭” үйлдэлд түшиглэх нөхцөл, бичиг баримт, чадвар, дүгнэлтийн үндэслэлийг гаргана.

“凭 + үндэслэл + өгүүлэхүүн” бүтэцтэй. 凭经验, 凭本事, 凭票入场 түгээмэл; 凭什么 үндэслэл асуух буюу эргэлзэхэд хэрэглэнэ.

观众凭票进入会场。

Guānzhòng píng piào jìnrù huìchǎng.

Үзэгчид тасалбараар танхимд орно.

他凭丰富的经验解决了问题。

Tā píng fēngfù de jīngyàn jiějué le wèntí.

Тэр арвин туршлагадаа тулгуурлан асуудлыг шийдэв.

53. “X什么X” сөрөг асуултын бүтэц

X+什么+X

Үйл үг буюу тэмдэг нэрийг давтаж, сая дурдсан үйлдэл, төлөв, санаа зовнилыг няцаана.

Хоёр X ижил байна. Танил хүмүүсийн хоорондын шууд ярианы хэллэг тул албан нөхцөл, ахмад хүнд болгоомжтой хэрэглэнэ.

急什么急，离开会还有半个小时呢。

Jí shénme jí, lí kāihuì hái yǒu bàn ge xiǎoshí ne.

Яарах шаардлагагүй гэж хэлж байна.

谢什么谢，大家都是朋友。

Xiè shénme xiè, dàjiā dōu shì péngyou.

Талархах хэрэггүй гэж хэлж байна.

54. Үйл үгийн хэлцүүдийн шалтгаан, эсрэгцэл, нөхцөлийн холбоо

动词性词语1（原因）+动词性词语2（结果） / 动词性词语1+却+动词性词语2 / 动词性词语1（条件）+就+动词性词语2

Нэг өгүүлэгдэхүүний дараах хоёр үйл үгийн хэлц нь зөвхөн дараалал бус шалтгаан-үр дүн, зорилго-саад, нөхцөл-үр дүнгийн холбоо илэрхийлнэ.

Утгаас хамаарч 听到...笑了 (шалтгаан), 想...却... (эсрэгцэл), 有...就... (нөхцөл) хэрэглэнэ. Хоёр үйлдэл ихэвчлэн нэг эзэнтэй бөгөөд логик дарааллаар орно.

听到这个消息，大家都笑了起来。

Tíngdào zhè ge xiāoxi, dàjiā dōu xiào le qīlai.

“Мэдээг сонсох” нь шалтгаан, “инээж эхлэх” нь үр дүн.

他想帮忙，却不知道该怎么办。

Tā xiǎng bāngmáng, què bù zhīdào gāi zěnmē zuò.

Туслах хүсэл нь яахаа мэдэхгүй байдалтай эсрэгцэнэ.

55. Орших, эзэмших, тогтсон байдлыг заах “有” өгүүлбэр

主语+有着+宾语 / 主语+动词+有+宾语

有着 нь удаан үргэлжлэх оршихуй, шинжийг онцолж, “үйл үг+有” нь ямар нэг зүйл наалдсан, хадгалагдсан, байгааг заана.

有着-ийн дараа хийсвэр шинж, туршлага, нөлөө байвал зохимжтой. “Үйл үг+有”-д 写有, 印有, 挂有, 存有 зэрэг орж, үйл үг нь орших хэлбэрийг заана. Аль аль нь дууссан үйлдэл биш.

这座城市有着悠久的历史。

Zhè zuò chéngshì yǒuzhe yǒujiǔ de lìshǐ.

Энэ хот урт удаан түүхтэй гэсэн тогтвортой шинжтэй.

墙上挂有一幅地图。

Qiáng shàng guà yǒu yī fú dìtú.

挂 нь газрын зураг хананд өлгөөтэй байдлаар байгааг заана.

56. “Үйл үг/тэмдэг нэр+得+төлөвийн нөхцөл” бүтэц

动词/形容词+得+动词短语 / 动词/形容词+得+主谓短语 / 动词/形容词+得+固定短语

得-ийн араас үйл үгийн хэлц, эзэн-биеийн хэлц эсвэл тогтсон хэллэг оруулж, үйлдэл/шинжийн хүрсэн төлөв, зэрэг, үр дүнг дүрсэлнэ.

Энэ зүйл нь “төлөвийн нөхцөл 2”-ын гурван дугаарласан дэд зүйлийг нэгтгэнэ. 得-ийн дараа □ үйл үгийн хэлц; □ эзэн-биеийн хэлц; □ тогтсон хэллэг орно. Үгүйсгэл ихэвчлэн нөхцөл дотор байрлана.

他忙得忘了吃饭。

Tā máng de wàng le chīfàn.

忘了吃饭 нь үйл үгийн хэлц бөгөөд завгүй байдал ямар төлөвт хүрснийг заана.

屋里热得大家都睡不着。

Wūli rè de dàjiā dōu shuìbuzháo.

大家都睡不着 нь эзэн-биеийн хэлц бөгөөд халуунаас болсон төлөвийг дүрсэлнэ.

57. “假如..., (就)...”

假如 + 条件, (就) + 结果

“假如” бодит болоогүй таамаг нөхцөлийг, дараагийн хэсэг үр дүнг хэлнэ; “就” түгээмэл ч орхиж болно.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

假如明天下雨，我们就改在室内活动。

Jiǎrú míngtiān xià yǔ, wǒmen jiù gǎi zài shì nèi huódòng.

假如你有问题，可以随时问我。

Jiǎrú nǐ yǒu wèntí, kěyǐ suíshí wèn wǒ.

58. Чиглэлийн нөхцөлийн төлөв заах шилжсэн хэрэглээ

动词/形容词+下来 / 动词/形容词+下去 / 动词/形容词+起来 / 动词/形容词+过来 / 动词/形容词+过去

下来, 下去, 起来, 过来, 过去 нь зөвхөн орон зайн чиглэл бус төлөв эхлэх, үргэлжлэх, тогтворжих, сэргэх, өөрчлөгдөхийг заана.

□□ нь тогтворжих, 下去 үргэлжлэх, 起来 эхлэх/нэмэгдэх, 过来 хэвийн болох, 过去 өөр төлөвт орох эсвэл үеийг давахыг элбэг заана. Өмнөх үйл үг, тэмдэг нэртэй нь хамт тайлна.

听到解释以后, 他慢慢平静下来了。

Tīngdào jiěshì yǐhòu, tā mànman píngjìng xiàlai le.

下来 нь догдолсон байдлаас тайван, тогтвортой болохыг заана.

无论多难, 我们都要坚持下去。

Wúlùn duō nán, wǒmen dōu yào jiānchí xiàqu.

下去 нь үйлдэл, төлөв үргэлжлэхийг заана.

59. “一旦..., 就...”

一旦 + 条件, 就 + 结果

“一旦” болоогүй ч боломжтой, нөлөө ихтэй нөхцөлийг; “就” түүний үр дүнг гаргана.

Анхааруулга, дүрэм, дүгнэлтэд түгээмэл. Ижил өгүүлэгдэхүүн 一旦-ийн өмнө эсвэл дараа байж болно; үр дүнд ихэвчлэн 就 хэрэглэнэ.

一旦发现问题, 就要马上报告。

Yídàn fāxiàn wèntí, jiù yào mǎshàng bàogào.

Асуудал илэрмэгц шууд мэдэгдэх ёстой.

这个系统一旦停止, 生产就会受到影响。

Zhège xìtǒng yídàn tíngzhǐ, shēngchǎn jiù huì shòudào yǐngxiǎng.

Энэ систем зогсвол үйлдвэрлэлд нөлөөлнө.

60. “不管怎样说” буултын бүтэц

不管怎样说, 结论/立场

Ямар өнцгөөс хэлсэн ч дараах дүгнэлт хүчинтэйг илэрхийлж, “ямар ч байсан”-тай ойролцоо.

Ихэвчлэн өгүүлбэрийн эхэнд орж таслалаар тусгаарлагдана; эцсийн байр суурийг онцолдог бөгөөд 怎么说? гэсэн асуулт биш.

不管怎样说, 这件事都要先跟家里商量。

Bùguǎn zěnyàng shuō, zhè jiàn shì dōu yào xiān gēn jiālǐ shāngliang.

Ямар ч өнцгөөс үзсэн энэ асуудлыг эхлээд гэрийнхэнтэйгээ ярилцах хэрэгтэй.

不管怎样说, 他主动道歉就是一个好的开始。

Bùguǎn zěnyàng shuō, tā zhǔdòng dàoqiàn jiù shì yí ge hǎo de kāishǐ.

Өөр асуудал үлдсэн ч тэр өөрөө түрүүлж уучлал хүссэн нь сайн эхлэл.

61. “A的A, B的B”

A + 的 + A, B + 的 + B

“A的A, B的B” хоёр үйлдэл/байдлыг давтаж, хүмүүс өөр өөр юм хийж буй завгүй, тархай дүр зургийг өгнө.

Заасан хэв, үгийн дарааллыг дагаж, хувьсах хэсгийг нөхцөлд тохируулан, заавал байх тогтсон үгийг хадгална.

下课后, 同学们走的走, 聊的聊。

Xiàkè hòu, tóngxuémen zǒu de zǒu, liáo de liáo.

听到消息, 大家哭的哭, 笑的笑。

Tīngdào xiāoxi, dàjiā kū de kū, xiào de xiào.